

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

δυο φορές
ΑΝΟΙΞΗ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΑΝΟΙΞΗ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη Ελληνική Λογοτεχνία
Πεζογραφία – 340

Μάνος Κοντολέων, *Δυο φορές Άνοιξη*

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια-Διορθώσεις: Ελένη Γεωργοστάθη

Σελιδοποίηση: Βίκυ Σπύρου-Ελληνικάκη

Φιλμ-μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)

και Μάνος Κοντολέων, 2014

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Απρίλιος 2014

ΚΕΤ 8962 ΚΕΠ 218/14

ISBN 978-960-16-5440-9

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

Τ.Θ. 1213, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

«Ο κόσμος διηγείται σε όσους διηγούνται». Τίποτε δεν είναι πιο σφαιρικό απ' τη συνηθισμένη αντίληψη πως ο συγγραφέας δουλεύει αδιάκοπα με τη φαντασία, πως δημιουργεί ασταμάτητα, από κάποιο ανεξάντλητο απόθεμα, ιστορίες και περιστατικά. Στην πραγματικότητα, αρκεί, αντί να δημιουργεί, ν' αφήνει να 'ρχονται σ' αυτόν οι μορφές και τα γεγονότα που τον διαλέγουν γι' αφηγητή τους, αν έχει τη λεπτή ικανότητα να βλέπει και ν' ακούει. Όποιος προσπάθησε να περιγράψει ανθρώπινες τύχες, δέχεται συχνά εξομολογήσεις των ανθρώπων για τη μοίρα τους.

STEFAN ZWEIG, *Επικίνδυνος οίκτος*,
μτφρ. Μιμίκια Κρανάκη, εκδ. Άγρα,
Αθήνα 2012, σελ. 39

Περιεχόμενα

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ποια γεύση έχει το φιλί; 11

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Ν' ακούς τις επιθυμίες... 115

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Μια φορά Άνοιξη 199

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

Δυο φορές Άνοιξη 285

Σημείωμα του συγγραφέα 393

Π Ρ Ω Τ Ο Μ Ε Ρ Ο Σ

Ποια γεύση έχει το φιλί;

Άνοιξη! Ο ήλιος χρυσαφιού πλημμύρα. Μάγια, μύρα
παντού, και σ' αγαπώ, σε καρτερώ.

ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ, «Άνοιξη»

Αθήνα, Σεπτέμβριος 1986

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΤΙΚΟ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ λάμπει η Αθήνα καθώς η Ανθή την κοιτά από την ταράτσα του κτιρίου εκεί στον Περιφερειακό του Λυκαβηττού.

Λάμπουν οι λεωφόροι – ποτάμια θυμίζουν, με πολύχρωμες βαρκούλες να κυλάνε ανάμεσα στο γκριζό νερό.

Βαρκούλες πολύχρωμες τα αυτοκίνητα, γκριζό νερό η άσφαλτος!

Η Ανθή έχει ξαφνιαστεί και η ίδια με τις σκέψεις της. Μα είναι σκέψεις χαράς και αισιοδοξίας, είναι οι σκέψεις μιας κοπέλας που μέχρι πριν από τρεις μήνες ανεβοκατέβαινε τις σκάλες –κάθε μαρμάρινο σκαλί τους φαγωμένο από τα πατήματα χιλιάδων κοριτσιών– της Γαλλικής Σχολής και που τώρα ακουμπά στην κουπαστή της ταράτσας μιας μοντέρνας οικοδομής –μέταλλο, τζάμι και καθαρό τσιμέντο–, φτιαγμένης εδώ και τρία χρόνια.

Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών – σκύβει πάνω από τη σιδερένια κουπαστή η Ανθή και διαβάζει την επιγραφή που κρέμεται στην πρόσοψη του κτιρίου. Γράμματα από νέον. Μόλις σκοτεινιάσει, θα λάμψουνε, θα μπορεί κανείς να τα διαβάσει ακόμα και από την πλατεία Συντάγματος.

Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών – η Ανθή πάντα σκυμμένη και το ελαφρύ αεράκι που κατεβαίνει από τον λόφο τής φέρνει μπροστά στα μάτια μια τούφα από τα καστανά μαλλιά της και «Λίγο ακόμα αν σκύψεις, μπορεί και να σε χάσουμε... Να σε χάσω!» ακούει την αντρική φωνή πίσω της και, έτσι όπως ξαφνιάζεται και απότομα ισιώνει τη μέση της και στρέφει τον κορμό της, το πρόσωπό της σχεδόν ακουμπά στο πρόσωπο του νεαρού άντρα... Ναι, το πυκνό, κατάμαυρο μουστάκι του γδέρνει ελαφρά όσο και φευγά-λέα το μάγουλό της και η ανάσα του –καπνός από ξένα τσιγάρα και αλκοόλ– της ερεθίζει τα ρουθούνια.

«Σε τρώμαξα!...» ο νεαρός χαμογελά και απομακρύνει το πρόσωπό του. «Αλλά φοβήθηκα πως ο αέρας μπορεί να σε έπαιρνε μαζί του... Έτσι όπως έγερνες τον λαιμό σου...» συνεχίζει και δεν είναι μόνο τα χείλια, που το μουστάκι δεν μπορεί να κρύψει το χαμόγελό τους, είναι και η ματιά του. Ένα παιχνιδιάρικο –κι όχι μόνο– βλέμμα.

Εδώ και κάμποσα λεπτά η Ανθή τον είχε προσέξει. Κι εδώ και κάμποσα λεπτά ήξερε πως κι αυτός την παρατηρούσε. Σχεδόν από τότε –μισή και βάλε ώρα– που όλοι οι σπουδαστές της σχολής μαζευτήκανε στην ταράτσα για να γιορτάσουν την αρχή της νέας περιόδου.

Η νέα περίοδος σπουδών ξεκινούσε και οι δευτεροετείς υποδεχόντουσαν τους πρωτοετείς διοργανώνοντας ένα πάρτι γνωριμίας.

Αγόρια και κορίτσια – άλλοι ονειρευόντουσαν να γίνουν διακοσμητές, γραφίστες άλλοι, κάποιοι φωτογράφοι, εικονογράφοι μερικοί...

Η σχολή κρατούσε ήθη και έθιμα αντίστοιχων σχολών

του εξωτερικού κι έτσι βοηθούσε στη διοργάνωση εκδηλώσεων που θα φέρνανε κοντά τους σπουδαστές των διαφορετικών τμημάτων.

«Πάρτι γνωριμίας των παλιών με τους νέους με θέα την πόλη που θα διακοσμήσουμε, θα φωτογραφίσουμε, θα επανασχεδιάσουμε» – αυτό ήταν γραμμένο στην αφίσα που η Ανθή είχε διαβάσει στην κεντρική είσοδο της σχολής τη μέρα που πήγε για να κάνει την εγγραφή της.

Κι έτσι, να πώς είχε βρεθεί στην ταράτσα αυτό το απόγευμα ενός Σεπτεμβρη που δεν ήθελε σε τίποτε να θυμίζει μήνα φθινοπώρου.

Ο Σαρωνικός, στο βάθος του ορίζοντα, δεν είχε ακόμα αλλάξει την καλοκαιριάτικη στολή του – νερά ήρεμα, που, έτσι όπως αργά αργά αφηρόντουσαν στην κυριαρχία των χρωμάτων της δύσης, προσκαλούσαν για ένα απογευματινό μπάνιο στο Καβούρι ή για κάποιο ουζάκι με χταπόδι και μαριδάκι σε ταβερνάκι της Πειραιϊκής.

Μα και πάνω στην ταράτσα της σχολής το αεράκι του απογεύματος δε δρόσιζε τα ηλιοκαμένα νεανικά σώματα που λες και δε θέλανε να λησμονήσουν τη ρέμπελη ζωή που είχαν χαρεί τους δυο τελευταίους μήνες.

Εκεί, λοιπόν, η Ανθή, να έχει βρεθεί ανάμεσα σε άτομα συνομήλικά της: νεαρούς άντρες, νεαρές γυναίκες, αλλά όλοι κι όλες τής ήταν άγνωστοι και άγνωστες, και έτσι όπως αμέσως πήγε και στάθηκε σε μια γωνιά της ταράτσας, μάλλον άγνωστη μεταξύ αγνώστων θα παρέμενε μέχρι το τέλος της γιορτής.

Συνεσταλμένη, διστακτική;... Σοβαρή;

Μα ναι, δεν ήταν κοπέλα που της άρεσαν οι μεγάλες πα-

ρέες. Δεν ήταν από εκείνες που θέλανε να ξεχωρίζουν σε συντροφίες και να προκαλούν την προσοχή των άλλων.

Κι άλλωστε δεν είχε πάνω της και κάτι το ξεχωριστό. Όχι ιδιαίτερος ψηλή και μάλλον αδύνατη, αν και το στήθος της θα ταίριαζε σε κοπέλα τουλάχιστον δέκα κιλά πιο παχιά – στα γυμνασιακά χρόνια ήταν η πρώτη που είχε φορέσει στηθόδεσμο.

Μαλλιά καστανά, ίσια, που αν τα άφηνε ελεύθερα σκεπάζανε τους ώμους της, αλλά που προτιμούσε να τα πιάνει σε μια χαμηλή αλογοουρά – ίσως γιατί έτσι φαινότανε πιο καθαρά ο λαιμός της· λεπτός, γραμμωμένος, λαιμός κύκνου.

Κανένα χρώμα δεν πρόσθετε στο φυσικό σταρένιο του προσώπου της και μόνο με τις παλάμες της έβρεχε τη βάση του λαιμού με μια κολόνια που είχε μαζεμένες μυρωδιές αγριολούλουδων.

Αυτή τη μυρωδιά πρέπει τώρα ο νεαρός να μυρίζει, καθώς πάνα το πρόσωπό του παραμένει κοντά στο δικό της και τα ρουθούνια του ελαφρώς ανοιγοκλείνουν και πάντα χαμογελά.

«Μυρίζεις σαν την πρώτη μέρα της άνοιξης!... Τόσο φυσική είσαι!» της λέει με έναν τρόπο απρόσμενα απλό, φυσικό.

Το ξέρει η Ανθή πως πρέπει να κοκκίνισε. Και θυμώνει με τον εαυτό της που δεν ξέρει να διαχειρίζεται, να κρύβει τα συναισθήματά της. Γι' αυτό και από την ώρα που βρέθηκε στην ταράτσα –από τους τελευταίους είχε φτάσει– φρόντισε να βρει τη “γωνιά” της, να ακουμπήσει στην κουπαστή και, με το ποτήρι το γεμάτο από έναν χυμό φρούτων στα χέρια, να γυροφέρει πρώτα το βλέμμα στους άλλους

νέους και τις νέες και μετά –όταν είχε βεβαιωθεί πως αυτός ο νεαρός είχε συνέχεια τη ματιά του πάνω της καρφωμένη– να στραφεί προς τη θέα της πόλης.

Ναι, κι εκείνη τον είχε ξεχωρίσει. Μα πώς να του το έδειχνε;

Μάλλον αυτός είχε ανέβει πριν από εκείνη. Είχε περάσει –το θυμότανε καλά η Ανθή– από δίπλα του... Αυτός ήταν μαζί με δυο άλλους νεαρούς. Και μάλιστα η Ανθή είχε ακούσει έναν από τους άλλους δύο να σχολιάζει με πάθος τα πολιτικά γεγονότα.

«Σε δυο μήνες περίπου συμπληρώνεται χρόνος από τη δολοφονία του Καλτεζά... Να δούμε αν θα ξεσηκωθεί ο κοσμάκης!...»

Ο δεύτερος είχε προσπαθήσει να αλλάξει θέμα, «Για δέστε, ρε, που η Αργεντινή το σήκωσε και πάλι το Παγκόσμιο!» είχε πει.

«Γιατί δεν το περιμένεις!» ο νεαρός που τώρα την κοιτούσε τότε είχε προσθέσει τη δική του άποψη. «Ένας είναι ο Μαραντόνα! Το χέρι του Θεού!»

Η Ανθή τούς άφησε πίσω της, έψαχνε να βρει θέση κοντά στην κουπαστή. Μα ήξερε πως πάνω της είχε καρφωθεί η ματιά του τρίτου νεαρού. Που σε λιγάκι απομακρύνθηκε από την παρέα του και διάλεξε κι αυτός κάπως απόμερα να ακουμπήσει την πλάτη του – σε μια γωνιά δίπλα στην πόρτα μιας αποθήκης.

Κάπνιζε, στα χέρια του ένα ποτήρι με λευκό κρασί και τα κατάμαυρα, γυαλιστερά και σπαστά μαλλιά του αγγίζανε τη βάση του σβέρκου του.

Τα χείλια του σαρκώδη – το πάνω το σκέπαζε ένα παχύ

μουστάκι· απρόσμενη παραδοσιακή νότα κλασικής αρρενωπότητας. Μα το πουκάμισο που φορούσε ήταν ολόλευκο και τα γυρισμένα ως τους αγώνες μανίκια τού χαρίζανε κάτι το ανάλαφρο που όμως και κάτι το σοβαρό διέθετε – ένα ασπρόμαυρο άλογο που κάποια στιγμή θα κέρδιζε έναν μεγάλο αγώνα· ένα αγόρι που ήθελε να μοιάσει όσο πιο σύντομα γινότανε με άντρα.

Μα δεν ήταν όλα αυτά που ιδιαίτερα είχε η Ανθή προσέξει. Τα μάτια του την είχαν μαγνητίσει. Πράσινα – ένα ήπιο, τρυφερό πράσινο· σε απόχρωση ανοιξιιάτικου φύλλου.

«Μυρίζεις σαν την πρώτη μέρα της άνοιξης!» της έχει πει και η Ανθή ξαφνιάζεται.

Τόσο όμορφα λόγια!

Κι έπειτα αισθάνεται πως ιδρώνει. Λεκέδες από ιδρώτα πρέπει να έχουν παρουσιαστεί εκεί όπου τα κοντά μανίκια της κίτρινης μπλούζας της κρύβονται στις γούβες της μιας και της άλλης μασχάλης της και ίσως κάποιες ακόμα σταγόνες να έχουν ήδη φανερώσει την αμηχανία της καθώς κυλάνε στο πάνω χείλος της.

Δεν ελέγχει τον ρυθμό της ανάσας της και το ξέρει πως τα στήθια της –αχ, περισσότερο μεγάλα απ’ ό,τι εκείνη θα τα προτιμούσε– πρέπει να τσιτώνουν το πρώτο και το δεύτερο κουμπί της μπλούζας της.

«Τι πίνεις;» ο νεαρός –πρέπει να μην έχει πατήσει τα είκοσι αλλά θέλει να φαίνεται πιο μεγάλος– τη ρωτά καθώς περνά από δίπλα τους ένας σερβιτόρος.

Η Ανθή δείχνει το ποτήρι με τον χυμό που το έχει αφήσει πάνω στη σιδερένια κουπαστή.

«Καλύτερα αυτό!» εκείνος έχει αρπάξει ένα ποτήρι με

λευκό κρασί. Παγωμένο πρέπει να είναι. Σταγονίδια κυλά-
νε στις καμπύλες του.

«Πρωτοετής;» της τσουγκρίζει το ποτήρι με το δικό του.
«Στην υγεία σου!... Καλορίζικη!» μιλά και δεν περιμένει
τις δικές της απαντήσεις.

«Πρέπει να είσαι...» συνεχίζει να μιλά και συνεχίζει να
την κοιτά με ένα βλέμμα θαρρετό, έντονα αρσενικό κι όμως
καθόλου χυδαίο. «Πρέπει να είσαι πρωτοετής...» απομα-
κρύνεται λιγουλάκι, ίσα λες πως θέλει να ελέγξει αν πάνω
στο σώμα της υπάρχει γραμμένη η επιλογή των σπουδών
της, «...στις Γραφικές Τέχνες!» αποφασίζει και, με δήθεν
παιδιάστικη αγωνία, σκύβει την κοιτά μέσα στα μάτια.
«Πες μου πως έπεσα μέσα!»

Η Ανθή δεν μπορεί παρά να χαμογελάσει. Κουνά το κε-
φάλι. Και την ίδια στιγμή αναρωτιέται τι έχει απάνω της
που φανερώνει αυτό που διάλεξε.

Αυτός...; Αυτός τι να σπουδάζει; Δευτεροετής σίγουρα...

Και εκείνος μαντεύει τη σκέψη της και συνεχίζει το παι-
χνιδάκι του.

«Σειρά σου τώρα! Εγώ σε ποιο τμήμα λες να είμαι;...»
κι ενώ μιλά με τόνους κεφάτους, κάτι μέσα στο βλέμμα του
ξεσκεπάζει τη διάθεσή του να την αξιολογήσει ως γυναίκα.

Τα χάνει η Ανθή. Δεν έχει μάθει να τη φλερτάρουν.

Τελείωσε σχολείο θηλέων που το διευθύνανε καλόγριες.
Ατέλειωτοι διάδρομοι που έλαμπε το μωσαϊκό τους, αίθου-
σες που ακόμα και τις κρύες μέρες του χειμώνα ίσως να
μυρίζαν ιδρώτα κοριτσίστικο και την οσμή του διωγμένου
από τα παρθένα σώματα αίματος. Στις γωνιές της αυλής
μικρές ομάδες να συζητάνε για αυτό το αμαρτωλά σαγη-

νευτικό που είχε ο Τομ Κρουζ μα και για την τολμηρή Ιουστίνη του Μαρκήσιου ντε Σαντ, που κάποια από αυτές είχε δανείσει τη γαλλική της έκδοση σε μιαν άλλη και στη συνέχεια περνούσε από χέρι σε χέρι χωμένη μέσα στις σάκες τους μαζί με τις μεταφράσεις της Αντιγόνης και τα λυσάρια της Φυσικής.

Στην ουσία είχε μάθει να επικοινωνεί μόνο με συνομήλικές της κοπέλες. Και ποτέ δεν είχε αισθανθεί την ανάγκη να ανταγωνιστεί τις συμμαθήτριάς της. Ο όποιος ανταγωνισμός τής ήταν κάτι το ολότελα ξένο. Μια συνετή κοπέλα, προσεκτική και πάντα μελετημένη μαθήτρια. Γι' αυτό και όλοι είχαν ξαφνιαστεί που δεν κατάφερε να περάσει στις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Μα εκείνη το περίμενε. Το ήξερε πως δεν είχε και τόσο σκληρά προσπαθήσει. Προτιμούσε άλλωστε να μάθαινε κάτι που δε θα είχε την αυστηρότητα σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου. Κάτι πιο χαλαρό, πιο ελεύθερο. Που θα της άφηνε τον χρόνο να αποφασίσει αργότερα το πώς θα ήθελε να ζήσει τη ζωή της.

Σ' όλα τα μαθητικά της χρόνια γέμιζε τα περιθώρια των βιβλίων της με γεωμετρικά σχήματα – ίσιες γραμμές, καμπύλες, κύκλους και τρίγωνα. Και μετά τα ενδιάμεσα κενά τα γέμιζε με χρώματα. Λογικό τής φάνηκε να επιλέξει τις γραφικές τέχνες.

«Λοιπόν... Θα την ακούσουμε τη φωνούλα σου;» ο νεαρός την πιέζει να του μιλήσει και η Ανθή στριφογυρίζει μέσα στα χέρια της το ποτήρι με το λευκό κρασί και ξαφνικά πίσω από την πλάτη της αισθάνεται κάτι να λάμπει και ξαφνιάζεται, αλλά εκείνος απλώνει το χέρι του, σχεδόν της

αγγίζει τον ώμο και «Μην κουνηθείς!» λέει. «Σου πάει τόσο πολύ αυτή η κόκκινη λάμψη!»

Σούρουπο πια βαθύ και άναψε η επιγραφή της σχολής.

Και κάμποσοι από τους σπουδαστές είχαν τρέξει προς την άκρη της ταράτσας να δούνε τα πρόσωπά τους να βάφονται στις κόκκινες αποχρώσεις του νέον.

Σπρώχνουν την Ανθή. Την απομακρύνουν από την κουραστή.

«Λοιπόν, έστω και για μια στιγμή, άντε δυο, είχες γίνει κάτι άλλο...» ο νεαρός έχει μείνει δίπλα της. «Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο σε άλλαζε το κόκκινο χρώμα!» συμπληρώνει.

Και η Ανθή αποφασίζει να μιλήσει.

«Διακοσμητής!» καθυστερημένα απαντά στην ερώτηση που της είχε κάνει, κι αυτός την πλησιάζει –λίγο, ελάχιστα πιο ψηλός από εκείνη είναι– και μέσα στα μάτια την κοιτά.

«Λοιπόν, δεν είσαι μόνο ομορφούλα, είσαι και έξυπνη!» λέει, και ενώ εκείνη σκέφτεται πως ίσως να είναι τυχερή και μέσα στο κόκκινο φως να κρύβεται η κοκκινίλα που πρέπει να απλώθηκε στα μάγουλά της, αυτός ψάχνει εκεί γύρω να βρει τραπεζάκι και όταν το βρει ακουμπά το ποτήρι του, μετά της παίρνει και το δικό της και απλώνει το χέρι του, σφίγγει με τα δάχτυλά του την παλάμη της. «Με λένε Δημήτρη!» της συστήνεται.

«Ανθή!» εκείνη του απαντά. Και κάτι κυκλοφορεί πάνω στο δέρμα της, κάτι που κάνει την κολόνια να βγάλει τις αναθυμιάσεις της, και τώρα πια είναι κι εκείνη βέβαιη πως μυρίζει ολόγυρά της τη μυρωδιά που πρέπει να έχει η πρώτη μέρα της άνοιξης.

Κι όμως, δεν ήταν μήτε Μάρτης μήτε Απρίλης ή Μάης – δεν είναι άνοιξη. Προχωρημένος Σεπτέμβρης – φθινόπωρο στις αρχές του είναι.

Στην Αθήνα είχε γεννηθεί η Ανθή. Βολιώτης ο πατέρας της και η μάνα της από τον Αλμυρό της Μαγνησίας. Μα στην πρωτεύουσα είχαν έρθει να εγκατασταθούν όταν η Χριστίνα Γκλαβάνη πήρε να τρέφει μέσα στα σπλάχνα της το έμβρυο που αυτή τη φορά –ήλπιζε και παρακάλαγε!– σε εννιά μήνες θα ερχότανε στον κόσμο σαν ένα υγιές και στρουμπουλό θηλυκό μωράκι.

Από τα χρόνια που ήταν έφηβη η Χριστίνα Γκλαβάνη – η μητέρα της Ανθής– είχε πάρει το συνήθειο να σχολιάζει ό,τι ζούσε ή αισθανότανε τραγουδώντας κάποιο σχετικό με τα συναισθήματά της τραγουδάκι.

Τον καιρό, λοιπόν, που μόλις είχε μάθει πως ήταν έγκυος, είχε δει ένα περίεργο όνειρο. Όνειρο που της είχε δημιουργήσει αλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις και προσδοκίες. Και αισιόδοξες και απαισιόδοξες· και ευχάριστες και δυσάρεστες.

Είχε δει, λοιπόν, στον ύπνο της πως, καθώς καθότανε σε πολυθρόνα βαθιά και αναπαυτική και έπλεκε ζιπουνάκι με ροζ μαλλί, άκουσε το κουδούνι της εξώπορτας να χτυπά και σηκώθηκε βαριανασαιώντας –στο όνειρο ήταν ετοιμόγεννη σχεδόν– να πάει να δει ποιος ήταν. Και όταν άνοιξε την πόρτα, είδε μπροστά της να στέκονται δυο νέες γυναίκες. Ολόιδιες δείχνανε – σαν δίδυμες αδελφές. Ξανθές, στα

λευκά ντυμένες... Τα μαλλιά τους ξέπλεκα, τα φορέματά τους στολισμένα με κεντίδια που παριστάνανε κλαράκια ανθισμένης μυγδαλιάς.

Αλαφιάστηκε η Χριστίνα έτσι άξαφνα που βρέθηκαν έξω από την πόρτα του σπιτικού της δυο άγνωστες γυναίκες. Μα αυτές οι δυο τής χαμογελούσανε με χαμόγελο γλυκό και φωτεινό.

Η μια τους –πρόσεξε η Χριστίνα– κρατούσε μια ανθοδέσμη με αγριολούλουδα στα χέρια. Η άλλη όμως...

Η άλλη τα χέρια της τα είχε διπλωμένα πίσω από την πλάτη. Λες και κάτι έκρυβε.

«Κοπιάστε!» πήρε θάρρος και τις προσκάλεσε η Χριστίνα. Μα αυτές δεν προχώρησαν πιο πέρα από το κατώφλι του σπιτιού.

Η μια –αυτή με την ανθοδέσμη– μοναχά άπλωσε τα χέρια της και πρόσφερε στη νεαρή έγκυο τα λουλούδια της. Η άλλη έμεινε ακίνητη. Να χαμογελά... Μα με χαμόγελο – τώρα που το πρόσεξε καλύτερα η Χριστίνα, έτσι το είδε– κάπως θλιμμένο...

Και μετά... Μετά εξαφανίστηκαν και οι δύο.

Και η Χριστίνα Γκλαβάνη ξύπνησε... Ζαλισμένη τόσο ήταν που δεν κατάφερε αμέσως να ξεχωρίσει πότε ήταν που κοιμότανε και πότε που ο ύπνος την είχε αφήσει. Ζαλισμένη, σε παραλογισμό πες, και ίδια με υπνωτισμένη, πρώτα ψαχούλεψε τα στρωσίδια να δει μπας κι είχε κάπου εκεί πάνω τους ξεμείνει η ανθοδέσμη και μετά πήγε στην εξώπορτα, την άνοιξε... Κοίταξε τον σκοτεινό διάδρομο μήπως –αν ήταν ποτέ δυνατόν!– και στη στροφή της σκάλας είχαν κρυφτεί οι δυο αδελφές.

Και τότε πια ολότελα συνήλθε και σταυροκοπήθηκε και πήρε να αναρωτιέται τι τάχα να σήμαινε το όνειρο αυτό.

Δεν είπε τίποτε στον άντρα της. Τον άφησε να φύγει για τη δουλειά του και μετά κατέβηκε στον κάτω όροφο, στο διαμέρισμα μιας συνταξιούχου νοσοκόμας, που ήταν πάντα πρόθυμη να συμβουλεύει την άβγαλτη μικρή επαρχιώτισσα σε κάθε είδους θέμα – από συμβουλές υγιεινής μέχρι το πώς κανείς μπορεί να μαγειρεύει πικάντικα χωρίς να κάνει τα φαγητά βαριά και δύσπεπτα.

Της έβρασε τσαγάκι του βουνού η νοσοκόμα και μετά κάθισε απέναντί της κι άκουσε το όνειρο.

Τρεμόπαιξαν τα βλέφαρά της, ίσως και να έπνιξε έναν αναστεναγμό, «Κορίτσι θα κάνεις!... Το ροζ ζιπουνάκι το φανερώνει!» δήλωσε.

«Και οι δυο αδελφές οι ντυμένες στα λευκά που μου φέρανε λουλούδια;»

«Δυο φορές Άνοιξη!» έδειξε πως θαύμαζε η νοσοκόμα. «Πανέμορφο θα 'ναι το κορίτσι που θα γεννήσεις!»

«Αλλά γιατί μόνο η μια μου πρόσφερε λουλούδια; Και τι έκρυβε η άλλη πίσω από την πλάτη της; Κι εκείνη η θλίψη πάνω στα χείλη της...» η Χριστίνα ζητούσε ολότελα να ξεκαθαρίσει το όνειρο.

Η ηλικιωμένη γυναίκα ανασήκωσε τα φρύδια της.

«Της μιας το δώρο φανερό... Της άλλης κρυφό...» είπε και, επειδή είδε το βλέμμα της Χριστίνας να θολώνει, βιάστηκε να την καθησυχάσει. «Σημασία έχει πως είδες την Άνοιξη να σου φέρνει μια ανθοδέσμη... Και μάλιστα όχι μια Άνοιξη, μα δυο... Μη χολοσκάς! Μεγάλη τύχη το περιμένει τούτο εδώ...» κατέληξε και η παλάμη της χάιδεψε

την ελάχιστα ακόμα φουσκωμένη κοιλιά της νεαρής φιλενάδας της.

Αλλά, ό,τι κι αν της είπε η νοσοκόμα, η Χριστίνα Γκλαβάνη δεν έπαψε τις πρώτες μέρες μετά το όνειρο να ανησυχεί. Κι έτσι, για να ξεορκίσει τυχόν θυμωμένη μοίρα, άρχισε να τραγουδά –σύμφωνα με το συνήθειο που είχε– την πρώτη επιτυχία της Μούσχορη...

*Τώρα που είναι άνοιξη
και τα λουλούδια ανθίζουν...*

Έτσι κι αλλιώς, ήταν από τα τραγούδια που αγάπαγε. Και αν είχε σταθεί τυχερό στην καριέρα της τραγουδίστριας, γιατί να μη χάριζε την ίδια τύχη και σε κείνη και στο μωράκι της;

Αυτή ήταν μια ιστορία που πολλές φορές η Ανθή είχε ακούσει τη μητέρα της να την αφηγείται. Άλλωστε, από αυτό το όνειρο, η Χριστίνα Γκλαβάνη είχε πάρει την απόφαση να δώσει στο κορίτσι που θα γένναγε ένα όνομα που ταιριάζει σε μέρα ανοιξιάτικη.

«Ανθή να τη βαφτίσουμε την κόρη μας!» από την πρώτη κιόλας μέρα που είχε ελευθερωθεί ζήτησε από τον άντρα της.

Και ο Απόστολος Γκλαβάνης –κοντά δέκα χρόνια πιο μεγάλος από τη γυναίκα του, έτσι κι αλλιώς δε θα ήταν μήτε το πρώτο χατίρι που θα της έκανε μήτε και το πιο βαρύ για τον ίδιο– είχε δεχτεί να χαλάσει το έθιμο και να μη δώσει στην κόρη του το όνομα της μάνας του, αλλά ένα άλλο, που ερχότανε κατευθείαν από ένα όνειρο.

Ανθή λοιπόν...

Και η μητέρα της, όσον καιρό τη νανούριζε, αυτό το τραγουδάκι τής τραγούδαγε...

*Τώρα που είναι άνοιξη
και τα λουλούδια ανθίζουν...*

Με τραγούδια –επιτυχίες της εποχής εκείνης ή και πιο παλιά– η Ανθή περνούσε και τα κυριακάτικα πρωινά της τον καιρό που ήταν μικρό κοριτσάκι.

Χωμένη κάτω από τα στρωσίδια του διπλού κρεβατιού των γονιών της, κι ενώ η μητέρα της κάπου μέσα στην κουζίνα ξεκινούσε την προετοιμασία του μεσημεριανού φαγητού, αφηνότανε στη ζεστή συντροφιά της φωνής του πατέρα της, που θυμότανε επιτυχίες του Μαρούδα, του Γούναρη, της Μπελίντα και, παραλλάσσοντας τους στίχους τους, τις αφιέρωνε στην κόρη του, που είχε κουρνιαώσει στη γούβα της μασχάλης του...

*Παντού όπου να 'μαι,
εσένα θυμάμαι...
Ανθή μου...*

Κυριακές ζεστές, προφυλαγμένες. Κυριακές που τραγουδάνε αγάπες και όνειρα.

Η Χριστίνα Γκλαβάνη, από την κουζίνα της, φώναζε «Καλέ, τι έρωτας πια είναι αυτός με την κόρη σου!... Ακούς εκεί να αλλάζεις τα λόγια των τραγουδιών για χάρη της!» – αυτά φώναζε και η φωνή της διέθετε τις αποχρώσεις μιας καθημερινής χαράς.

Μετά, τα χρόνια πέρασαν...

Εκείνες οι Κυριακές γίνανε παρελθόν – η Ανθή προτιμούσε να χουζουρεύει στο δικό της το κρεβάτι, ο Απόστολος να διαβάζει τις κυριακάτικες εφημερίδες πίνοντας το καφεδάκι του και... Και το όνειρο με τις δυο κοπέλες κάπου σε συρτάρι της μνήμης καταχωνιάστηκε. Μα η Χριστίνα Γκλαβάνη κράτησε τη συνήθεια να εκφράζει χαρές και λύπες της μέσα από τραγούδια που κατά καιρούς γίνοντουσαν επιτυχίες.

*Μη φεύγεις, φίλε,
λίγο ακόμα μείνε,
πώς φοβάμαι, Θε μου,
δείχνω μα δεν είμαι δυνατή...*

Μια από τις πρώτες επιτυχίες της Τσανακλίδου, αλλά η Χριστίνα Γκλαβάνη τώρα θα το είχε προσέξει και αγαπήσει – τώρα που είχε πια πατήσει τα σαράντα– κι έτσι το τραγούδαγε από το πρωί που ξεκίναγε να ετοιμάζει την κουζίνα για να υποδεχτούν οι κατσαρόλες και τα τηγάνια τις μαγειρικές της δημιουργίες μέχρι το μεσημέρι που ξάπλωνε – «Ουφ! Ξεθεώθηκα και πάλι!» αναστέναζε– στο ντιβανάκι του μικρού δωματίου που μέχρι πριν από κάτι λίγα χρόνια το είχαν για να φιλοξενούνε τη γιαγιά όταν άφηνε τον Αλμυρό κι ερχότανε να κάτσει καμιά δεκαριά μέρες να καμαρώσει την εγγόνα της.

Εδώ και δυο χρόνια ήταν που η γιαγιά είχε κλείσει τα

μάτια της και η μητέρα της Ανθής, από τότε, είχε πάρει τη συνήθεια να ξαπλώνει για τον σύντομο μεσημεριάτικο ύπνο της στο ντιβάνι που φιλοξενούσε κάποτε το σώμα από το οποίο είχε η ίδια γεννηθεί.

«Δε θέλω να ξεχάσω μήτε λεπτό τη μάνα μου!» η Ανθή την άκουγε τους πρώτους μήνες μετά την κηδεία να δηλώνει σε συγγενείς και φίλους που ερχόντουσαν για συλλυπητήριες επισκέψεις. Και μπορούσε να την καταλάβει. Γιατί κι αυτή δεν είχε σκοπό να ξεχάσει εκείνη τη γυναίκα που ήξερε να της φτιάχνει τα πιο όμορφα ρουχαλάκια για τις κούκλες της και αργότερα να την ξεμοναχιάζει σ' αυτό το μικρό δωματιάκι και να την ξεψαχνίζει, «Έλα, τώρα λέγε μου! Ποιος είναι ο συμμαθητής που περισσότερο σκέφτεσαι!» – ξεχνούσε ή έκανε πως ξεχνούσε η γιαγιά πως η εγγόνα πήγαινε σε σχολείο θηλέων;

«Σχολείο χωρίς αγόρια είναι ακροποταμιά χωρίς πλατάνια...» είχε με τον δικό της τρόπο εκφράσει τη διαφωνία της στην απόφαση της κόρης της να γράψει στις καλόγριες την Ανθή και με νόημα είχε στραφεί προς τον γαμπρό της.

Μα ο Απόστολος Γκλαβάνης δε συνήθιζε να εναντιώνεται σε ό,τι η γυναίκα του αποφάσιζε. Εδώ είχε δεχτεί να ζητήσει μετάθεση από τα γραφεία του ΟΣΕ στον Βόλο στα κεντρικά της οδού Καρόλου, στο Μεταξουργείο. Κι αυτό γιατί εκείνη –η σύζυγός του!– δεν ήθελε, λέει, να ζήσει όλη της τη ζωή μέσα στη μούχλα και στο κουτσομπολιό της επαρχίας.

Μα έτσι, να που τώρα η Χριστίνα Γκλαβάνη ανοίγει τα παράθυρά της, κι αντί να μυρίζει την αλμύρα της θάλασσας του Παγασητικού, μπουκώνεται με το καυσαέριο της ανη-

φοριάς του Ζωγράφου. Αλλά «Στερνή μου γνώση...» λέει και αναστενάζει και καταφεύγει σε τραγούδια νοσταλγικών αναμνήσεων ή σκληρών συνειδητοποιήσεων.

«Λοιπόν...» έπαιζε το δικό της παιχνίδι η γιαγιά –τότε στα χρόνια που η εγγόνα της φοιτούσε στις καλόγριες– και τη ρωτούσε «Δε θα μου πεις ποιον συμμαθητή σου περισσότερο συμπαθείς;» – έτσι έλεγε και πονηρά χαμογελούσε.

«Μα μόνο κορίτσια, βρε γιαγιά, έχουμε στην τάξη...» ξέφευγε από τη δύσκολη κατάσταση η εγγονή.

«Αχ, ναι! Το λησιμόνησα!» τάχα μου αναστέναζε η γιαγιά και πάντα, μα πάντα πρόσθετε «Καημενούλι μου!... Σχολειό χωρίς αγόρια είναι ακροποταμιά χωρίς πλατάνια...».

Σειρά τώρα της Ανθής να χαμογελά. Χαμογελούσε και κοκκίνιζε και χαμήλωνε το βλέμμα και η γιαγιά τής ανασήκωνε το πιγούνι. «Καλά! Μη βιάζεσαι!... Αλλά να ξέρεις πως ο μεγάλος έρωτας μόνο μια φορά περνά από την πόρτα μας... Κοίτα να είσαι ξύπνια εκείνη τη στιγμή! Διαφορετικά...»

Ποτέ δε συνέχιζε η γιαγιά τη φράση της. Ποτέ η Ανθή δεν είχε τολμήσει να τη ρωτήσει μετά από εκείνο το “διαφορετικά” τι μπορεί να ακολουθούσε.

Μα σήμερα το πρωί –μέρα που θα ξεκινούσαν τα μαθήματα στη σχολή–, καθώς άκουσε τη μητέρα της να μουρμουρίζει τους στίχους του τραγουδιού της Τσανακλίδου

*Πώς φοβάμαι, Θε μου,
δείχνω μα δεν είμαι δυνατή...*

κατάλαβε, ή, πιο σωστά, υποψιάστηκε, αυτό που κρατούσε καλοφυλαγμένο μυστικό η γιαγιά...

Και η Ανθή στάθηκε μπροστά στην πόρτα της κουζίνας και είπε «Μα εγώ είμαι, και το δείχνω, δυνατή...» και γέλασε, ίσως και να θέλησε να πειράξει τη μητέρα της.

Μα εκείνη, ενώ ανακάτευε την μπεσαμέλ για το παστίτσιο, βρήκε τον χρόνο να μαζέψει ένα τσουλούφι που κόλλησε στο μέτωπό της και, δίχως να στραφεί προς την κόρη της, απάντησε «Εγώ όμως όχι... Πια!».

Η μπεσαμέλ κόχλαζε στην κατσαρόλα, τα μακαρόνια είχαν πάρει την πρώτη βράση και μαζί με τον κιμά είχαν απλωθεί στο ταψί.

«...Πια!...» και πάλι λέει η Χριστίνα Γκλαβάνη, αλλά τώρα δεν κοιτά την κόρη της, το βλέμμα της κάπου αλλού ταξιδεύει... Ίσως στις πλαγιές του Πηλίου, ίσως στις παραλίες του Παγασητικού, στο καθετί που είχε πριν από χρόνια αποφασίσει να αφήσει και το άφησε... Προς τα εκεί θέλει να πάει αυτό το “πια!”, αλλά μόνο μέχρι το πιο ψηλό ντουλάπι της κουζίνας καταφέρνει να σκαρφαλώσει, αφού πρώτα κάλυψε το τραπέζι, αλείφτηκε στη φέτα του ψωμιού, έλιωσε μέσα στο μείγμα βουτύρου και μαρμελάδας από τις πορτοκαλιές του κήπου στο παλιό σπίτι της γιαγιάς στον Αλμυρό.

Παίρνει τη φέτα ψωμιού με βούτυρο και μαρμελάδα η Ανθή, τη δαγκώνει και μια γουλιά από καφέ καταπίνει. Απρόσμενα και ενοχλητικά, πόσο πικρή πήγε και έγινε η γεύση της μαρμελάδας πορτοκάλι καθώς χώθηκε μέσα της αυτό το “πια!” της μητέρας! Πικρή γεύση κόλλησε στον ουρανίσκο της Ανθής.

Μετά κατηφόρισε προς τη στάση και, καθώς είδε σύννεφα να σκιάζουν την κορυφογραμμή του Ύμηττού, σκέφτηκε πως ίσως θα έπρεπε να έπαιρνε και μια ομπρέλα μαζί της.

Αλλά πρώτη μέρα στη σχολή με μια ομπρέλα κρυμμένη στην τσάντα; Καθόλου νεανική απόφαση... Όπως και διόλου ευχάριστη αυτή η πικρή γεύση από τη μαρμελάδα πορτοκάλι.

Κι όμως, όλη τη μέρα αυτή την πικρή γεύση την είχε μες στο στόμα. Πικρή γεύση που, αν και η μέρα της κύλησε με τόσες νέες εντυπώσεις –οι γνωριμίες με τους άλλους σπουδαστές της σχολής, οι καθηγητές, τα μαθήματα, που το καθένα υποσχότανε και κάτι διαφορετικό–, εντούτοις πάντα εκείνο το “πια!” δεν έφευγε από τη σκέψη της και είχε για τα καλά καταφέρει να κολλήσει στον ουρανίσκο της και να κάνει καθετί που δοκίμαζε να έχει πικρή γεύση. Πικρό το σάντουιτς, πικρή η λεμονίτα...

Και πάντα –πίσω από τα μεγάλα παράθυρα της τάξης φαινόntonτουσαν– τα σύννεφα που από τον Ύμηττό είχαν πια απλωθεί μέχρι την Πάρνηθα.

...Συννεφιά και πικρή γεύση για μια ολόκληρη μέρα.

Κι έτσι πικρές τής φάνηκαν και οι στάλες της άξαφνης μπόρας που τους έπιασε –αυτή και τον Δημήτρη– καθώς κατηφορίζανε από τη σχολή προς την πλατεία Κολωνακίου.

Μόνο που τώρα ο Δημήτρης την παρασέρνει κάτω από την είσοδο του Αγίου Διονυσίου, «Μπόρα είναι και θα πε-

ράσει!» της δηλώνει την αισιοδοξία του και την απόφασή του να κάνουνε αυτό για το οποίο την είχε προσκαλέσει.

Κάποια στιγμή του πρωινού, μόλις τη συνάντησε σε κάποιο διάλειμμα, της είχε πιάσει με δύναμη το μπράτσο και είχε χαμογελάσει – εκείνο το παιδικό κι όμως τόσο αρσενικό χαμόγελο.

«Δε συγχωρώ τον εαυτό μου που προχτές, μετά τη γιορτή του καλωσορίσματος, σε άφησα να φύγεις χωρίς να σου έχω πάρει...» είχε διστάσει, το χαμόγελό του έπαψε να είναι παιδικό, μόνο αρσενικό ήταν.

Η Ανθή είχε αισθανθεί κάτω από το στήθος της την καρδιά της να κτυπά. Και τα βλέφαρά της τρεμοπαίξανε... Όχι, δεν ονειρεύομαι! Ξύπνια είμαι, γιατί! σκέφτηκε καθώς ο Δημήτρης συνέχιζε «...το τηλέφωνό σου!».

Πόσο ανόητη πρέπει να έδειξε, πόσο αδέξια, καθώς άρχισε να λέει έναν έναν τους αριθμούς...

«Καλά, άσε! Πού να το γράφω τώρα! Μόλις τελειώσουμε τα μαθήματα, κερνάω καφέ στην πλατεία... Κι εκεί θα μου το πεις ξανά, και τότε... το σημειώνω!» την είχε διακόψει και, ολότελα ξαφνικά, είχε προσθέσει «Και με κάτι ακόμα έχω θυμώσει με τον εαυτό μου!» είπε και μετά της άφησε το μπράτσο.

Σε άλλη αίθουσα αυτός, σε άλλη εκείνη.

Μα, όταν τα μαθήματα τελειώσανε, την περίμενε στην είσοδο και είχαν δεν είχαν στρίψει τη γωνία, όταν η αριστερή της παλάμη βρέθηκε να έχει κλειστεί ανάμεσα στα δάχτυλα του δεξιού χεριού του.

«Θα βρέξει!» είπε η Ανθή γιατί κάτι έπρεπε να πει, και

μετά γίνανε όλα αυτά με τις στάλες που της φανήκανε πικρές και την μπόρα που προσπαθήσανε από αυτή να προφυλαχτούνε μέσα στην είσοδο της εκκλησιάς.

Κοιτάνε τα αυτοκίνητα να έχουν ακινητοποιηθεί στη Σκουφά. Μια ακόμα συντροφιά ανεβαίνει τα σκαλιά της εκκλησιάς και προφυλάσσεται από την άλλη πλευρά. Τρεις γυναίκες είναι και κρατάνε νάιλον σακούλες... Και η Ανθή προσέχει πως είναι από ακριβές μπουτίκ... Γιατί το πρόσεξε; Αφού της ήταν –ήταν;– αδιάφορο.

Ο Δημήτρης την τραβά πίσω από την κολόνα. Στάλες κυλάνε πάνω στο μέτωπό του και στάλες έχουν κρυφτεί στο μουστάκι του.

«Λοιπόν» σιγανά μιλά ο Δημήτρης «να σου πω τώρα και το άλλο που προχτές με είχε κάνει να θυμώσω!». Αυτά ήταν τα λόγια του, και μια ακόμα πρόταση, που είναι μικρή κι έτσι ίσα που προλαβαίνει να ακουστεί, συλλαβίζεται πάνω στα χείλια του. «Που δεν έκανα αυτό!» λέει.

Τη φιλά.

Και μετά η Ανθή χάνει την πικρή γεύση από το στόμα της.

Δεν ξέρει τώρα με ποιο επίθετο να χαρακτηρίσει ό,τι κυριεύει τη γλώσσα και τον ουρανίσκο της.

Ποια γεύση να έχουν τάχα τα φιλιά; αναρωτιόταν εκείνες τις νύχτες που ξαγρυπνούσε προσπαθώντας να μελετήσει για το πρόχειρο διαγώνισμα της επομένης, μα το βιβλίο με τους κανόνες του συντακτικού έμενε ανοιχτό πάνω στα γόνατά της ενώ το βλέμμα της αναζητούσε πάνω απ' τις ταράτσες των γύρω πολυκατοικιών να ξεχωρίσει ποιο είναι το πιο φωτεινό αστεράκι.

Ποια γεύση έχει το φιλί; – τώρα ανατριχιάζει...

Αλλά, αν και θα έπρεπε πια –τώρα!– να ξέρει... Πάλι δεν είναι σίγουρη.

Ίσως τη γεύση μιας φθινοπωρινής μπόρας;... Ίσως... Γιατί όχι;

Τελικά ο έρωτας δεν έρχεται την άνοιξη, σκέφτεται η Ανθή καθώς η ματιά της έχει βυθιστεί στο πράσινο των ματιών του Δημήτρη. Μα την άνοιξη φέρνει μαζί του, συνεχίζει τη σκέψη της.

Να κάτι που, αν η γιαγιά της ζούσε, θα ήθελε να το μοιραζότανε μαζί της. Να της το ψιθύριζε στο αυτί. Μικρά γυναικεία μυστικά...

Ωραία, νέα κι ατυχής

Όχι, μαμά!... Ατυχής δεν αισθάνομαι εγώ!

Αυτό σκέφτεται η Ανθή και τα χείλια της τα γρατζουνά ευχάριστα το μουστάκι του Δημήτρη. Ένα ακόμα φιλί –το δεύτερο φιλί της ζωής της– παίρνει.

Και ανταποδίδει...

Μετά από λίγους μήνες, ο Δημήτρης θα της εξομολογώτανε πως εκείνο το απόγευμα εκείνα τα πρώτα της φιλιά του άφησαν μια πικρή γεύση να έχει κουρνιαώσει στον ουρανίσκο του.

«Πικρή... Κι όμως ευχάριστη!» θα βιαζότανε να προσθέσει για να μην τη στενοχωρήσει.

Μα η Ανθή είχε κουνήσει το κεφάλι.

«Γεύση από πορτοκάλι...» θα ψιθύριζε.